

an Willemsens teelt al jaren zonder gebruik van insecticide

Beloon mij als boer voor biodiversiteit'

akkerbouw zonder fungiciden en onkruidbestrijding is geen optie, stelt Jan Willemsens. Zonder insecticiden wel. Hij zag dat natuurlijke vijanden een rieuze bijdrage leverden aan de plantgezondheid. Daardoor kan hij al jaren witten insecticiden, zonder dat plagen de overhand krijgen. Hij zou het mooi nden een beloning te krijgen voor zijn bijdrage aan de biodiversiteit.

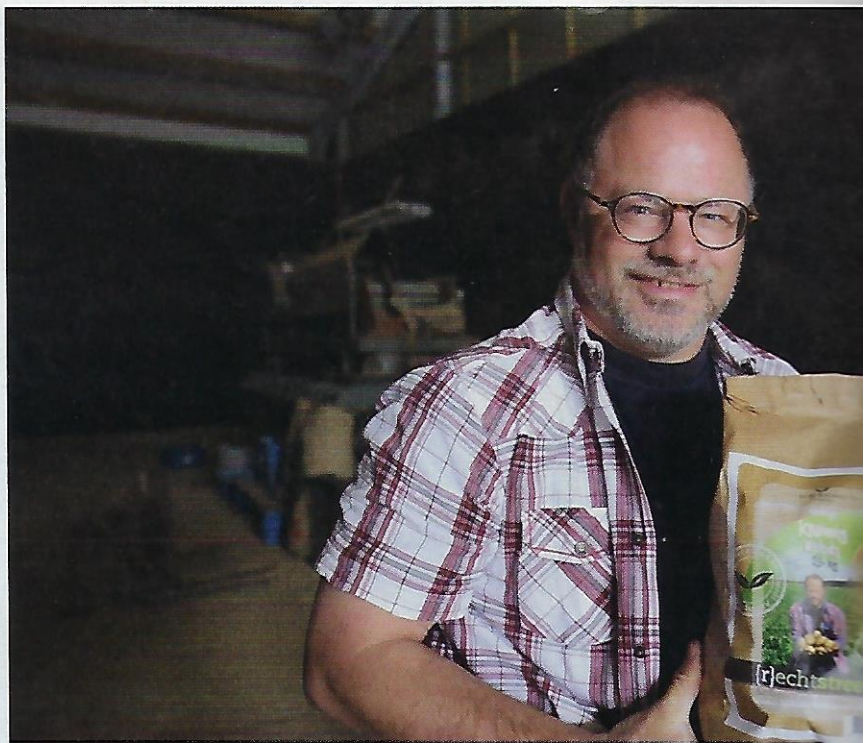
„Ik ben gewoon een gangbare akkerbouwer”, typeert Willemsens zichzelf. „Maar

akkerbouwer is deelnemer aan het project Biodiversiteitsmonitor. Het draait bij KPI's om

Willemsens vertelt: „Toen ik eraan het insecticide Plenum tijdelijk

poters van het ras Regina
 en voor op het erf van Jan
 Willemsens. De consumptieaard-
 appelen zijn een vrij laat te poten
 ras, bestemd voor de schillerrij.

**Eigen koolzaadolie en
 aardappelen die scholieren
 verpakken, onderstrepen
 de verbinding tussen stad
 en boerderij.**

s bepaalde insecten helpen om plagen
 te strijden, hoe je dan die insecten gericht
 te helpen." Eén van de middelen was het
 gebruik van bloemenranden. „Bijkomend
 voordeel is dat we hier met dertig boeren
 op één stad met 120.000 inwoners zitten.
 Nu mest uitrijdt en er staat een mooie
 bloemenrand, dan krijg je een duim in plaats
 van een andere vinger."

Van de stad

Willemsens zit vlak bij de rand van Dordrecht.
 Hij heeft een buitenwijk op de plek waar hij
 vroeger land had. „Achter dat dijkje ligt de
 stad. De mensen die daar wonen, willen hier
 blijven. Als je ruzie met ze hebt, weet je ze-
 ker dat het niet goed komt. Je kunt beter aan
 de goede verstandverhouding werken." Hij
 heeft een natuurvriendelijke oever, bloemen-
 randen en waar mogelijk minder spuiten,
 maar doet de teler aan die goede verstandhou-
 ding. Samen met burens werkt hij aan de goe-
 de naam van de landbouw. Op de open dag
 van de agrarische natuurvereniging zullen de
 boeren de burgers ontvangen en uitleg geven
 over hun werkwijze. De bezoekers krijgen
 een zakje zaadjes mee met de soorten die in
 de akkerranden staan.
 Hij doet de bodemverbeteraar bokashi uit gewas-
 resten en gemeentelijk groenafval zet Wil-
 lemsens een stapje naar een nog wat mooiere
 kringloop op het Eiland van Dordrecht.
 Hij werkt met de collega's in de agrarische
 natuurvereniging produceert hij koolzaad-

olie als streekproduct. De oliepers staat in de
 eigen schuur.
 De kringloop is één van de andere punten
 waar de maatschappij om vraagt bij de land-
 bouw. „Maatschappij en boeren lopen elkaar
 tegenwoordig vaak mis. Ik vind dat je als boer
 iets kunt doen om naar elkaar toe te komen.
 Bij de olie vonden de lokale ondernemers het
 echt leuk om zo'n product in hun winkel te
 hebben."

Kostenbesparing

Mooi dat telen zonder insecticiden werkt.
 Maar voor de kosten maakt het een ak-
 kerbouwer niet veel uit. „Het gaat om een
 paar tientjes per bespuiting en de middelen
 gingen vaak mee met andere bespuitingen.
 Fungiciden blijven wel nodig. Schimmels
 houdt je niet tegen en van onkruid kan ik
 het ook niet winnen zonder middelen. Ooit
 leerde ik hoeveel luizen je moet hebben om
 te gaan spuiten. Ik zie in mijn bedrijf zelden
 of nooit schadedrempels." Aan een rekenmodel
 voor de kosten en baten ontbreekt het nog. „Het
 zou goed zijn om met een kleine vergoeding te
 beginnen. Het is mooi als de mensen het kun-
 nen waarderen. Ondertussen zijn we in ges-
 prek met Wageningen UR en terreinbeheerders
 om de akkerranden te versterken. Andere krui-
 den in de gemeentelijke bermen kunnen onze
 natuurlijke vijanden helpen. Die bermen zijn
 belangrijk, want ze zijn permanent." Wat
 minder intensief telen en grond be-

werken, draagt bij aan het hele resultaat
 voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. „Ik
 zie het allemaal als plussen in het geheel.
 Natuurlijke vijanden zitten bijvoorbeeld in je
 bodem. Nuttige beestjes overleven daar en in
 de bermen en bosschages. Sloten zijn ook be-
 langrijk. Niet-kerende grondbewerking (NKG)
 heeft met veel kwaliteiten van je bodem te
 maken. Je doet het voor de klimaatadaptatie,
 bewerkbaarheid, weerbaarheid en het kan
 kosten besparen." NKG is één van de manieren
 waar Willemsens een beloning aan verbonden
 ziet via de KPI's. „We kunnen hier echter wel
 last van ganzen hebben, waardoor woelen niet
 genoeg is. Verder zie ik wel voordelen. Het
 moet passen en betaalbaar zijn, en onkruid
 moet geen probleem worden. Het zijn manie-
 ren om te plussen op wat de maatschappij wil.
 Ik zie kansen bij stikstof, biodiversiteit en
 lokaal voedsel. Wat is er dan op tegen, als je
 er een vergoeding voor krijgt?" Bij alles moet
 volgens de akkerbouwer voedselzekerheid
 belangrijk blijven. Door de situatie in Oekraïne
 en daarmee op de wereldmarkt gaan mensen
 er het belang meer van inzien. De 'Nedertarwe'
 voor Koopmans die groeit op het bedrijf van
 Willemsens, is daar een passend antwoord bij.
 Bovendien vindt hij dat de dure en vruchtbare
 grond gebruikt moet worden voor voedselpro-
 ductie. Nieuwe teelten zijn niet uitgesloten op
 het bedrijf van Willemsens. Zo denkt hij na
 over walnoten. Het perceel achter het huis
 lijkt hem geschikt. Hele noten, halve noten, olie ▶

Jan Willemsens

95 hectare akkerbouw, Dordrecht
 tot zware klei, 20 tot 60 procent